



Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XII. Tobias inter lacrymas jubetur esse lætus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

§. II.

Clemens Romanus verè dixit: *Venenum adulterii cunctis malis perniciosius*. Eò plerunque quatuor homines gravissimè læduntur, adulter & adultera, & atque utriusque conjuges. Hæc certè foedissima est, & prorsus iniquissima matrimoniorum violatio. Et certè si mœchus aut mœcha expenderent cohesionem illam & catenam tot malorum, quæ patratum adulterium comitari solent, facillè illud caverent, dicerentque ingenuè: *Tanti perire non emo*. Plurima, gravissimæque damna & mala ex hoc uno malo consequuntur. Quod Jobus probè perspiciens: *Hoc enim nefas est, inquit, & iniquitas maxima. Ignis est usque ad perditionem devorans, & omnia eradicans geminima. Frondes & fructus, ipsamque arborem, stirpem & radicem auferit*. Quod & Hieronymus assermans: *Omnia, inquit, virtutum bona, & universa sanctorum rerum incrementa in homine consumis luxuria*. Eam ob rem Jobi ævo adulteri combusti, aliàs lapidibus obruti. Nostri hoc ævo adulteria aut impunè comittuntur, aut mollissimè puniuntur, & pœnam plerunque sola sententiæ cumena. Plinius mentionem injiciens adulterii vel in rege puniti: *Canem locutum, inquit, serpentem latrasse in prodigiis accepimus; cum regno pulsus est Tarquinius*. Reverà nunc opus foret loquerentur canes, latrarent serpentes, tot enim adulteria committuntur, tam rara plectuntur, ut pœnè verendum, ne belluæ nos accuset libidinis audacissimè patrata, rarò aut timidissimè castigata. Adulter jure gentium omnium morte mulctatur. Adulterium Chrylostomo *crimen est inexcusabile. Luxuriosus ebrius aut energumeno similis*. Subinde pauperulus furatur, quia rerum omnium inopiâ premitur; fames illum audacem facit. Adulterii scelus præteriti non potest tam honesto nomine, nefas est, iniquitas maxima est, famæ ac fortunatum evergis, certa mors est animæ. Quod Salomon confirmans: *Qui autem adulter est, inquit, propter cordis inopiam perdet animam suam: turpitudinem & ignominiam congregat sibi, & opprobrium illius non delebitur*. Atque hæc fuit causa Tobiaë filium tam sollicitè monendi: *Præter uxorem tuam nunquam patiaris crimen scire*. Præsertim cum Ninive habitarent, ubi Bacchus & Venus plurimum colerentur: Ne igitur filius tam pravis, tamque quotidianis exemplis sensum corrumpere, præcepta sanctiora in antecessum fuerant instillanda.

§. III.

Quod si libido tam severè prohibita Judæis, si ea verecundiæ ac conjugiorum fuit ratio in lege præscripta, neminemur in novâ Pudicitiam & continentiam toties inculcari à Paulo, qui divino jussu severissimè præcipiens: *Fugite, inquit, fugite fornicationem. Fornicatores enim & adulteros judicabit Deus. Nolite errare, neque fornicari, neque idolis servientes, neque adulteri, neque molles &c. regnum Dei possidebunt. Fugite fornicationem. Omne enim peccatum, quodcumque fecerit homo, extra corpus est; qui autem fornicatur, in corpus suum peccat. An nescitis, quoniam membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis habitant, quem habetis à Deo, & non estis vestri? Atque ut discerent Christiani prudenter declinare quidquid olet carnem, Paulus libidinis spurcam varietatem discriminans: *Manifesta sunt, inquit, opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus &c. ebrietas, comestiones, & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam, qui talia agunt, regnum Dei non consequentur*. Tam strictam verò vult esse Christianorum pudicitiam, ut hæc talia non tantum nequam patranda, sed nec quidem nominanda dicat: *Fornicatio & omnis immunditia, aut avaritia, nec nominetur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpido, aut stultiloquium, aut scurrilitas*. Denique in verba conferens paucissima omnes continentiaë leges: *Caro & sanguis, inquit, regnum Dei possidere non possunt*.*

A Medicinæ princeps Galenus de simplicibus medicamentis disserens: *Oleum, inquit, cutem mollit, sed interiora mordet; ita prorsus libido ad carnis petulantias bellè facit, at conscientiam lædit, animam interimit*. Quod Hebræus Sapiens de generoso ac nobili vino dicit: *idem omnino de libidine affirmandum: Ne intuea- ris vinum, quando flavescit, cum splenduerit in vitro color ejus: & ingreditur blandè, sed in novissimo mœchabit, ut coluber, & sic in regulus venena diffundet. Oculi tui videbunt extraneas, & cor tuum loquetur perversa, & eris sicut dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator amisso clavo: ita fornicatio, adulterium, & omnis libido blandè ingreditur, sed demum ut coluber & regulus letale ac erodens toxicum dispergit, periculis objicit, diversis vitiis exponit, maximis malis obruit, ita incautos perimit. Atque hæc est ab ingressu blando miserabilis & infelix exitus. Attendite vobis, attendite ab omni fornicatione. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt*.

CAPVT XII.

Tobias inter lacrymas jubetur esse lætus.

Tobias filius cum præceptiones aureas à parente accepisset, & unâ intellexisset pecuniam apud Gabelum depositam, dixit parenti: *Omnia quacunquè præcepisti mihi, faciam Pater: quomodo autem pecuniam hanc requiram, igo?* Nam neque Gabelum, neque viam ad Gabelum novi. Cui pater: *Gabeli yngrapha, inquit, penes me est, quam cum exhibueris pecuniam sine cunctatione reddet. Tu hoc age, fili, inquire comitem fidelem, qui te mercede ducat ignotas vias. Non distulit filius jussa parentis exequi, & mox invenit juvenem, nitidè veste amictum, & ad iter jam paratum, sed nesciebat esse Angelum. Hunc salutans Unde, inquit, mi bonè juvenis, quâ gente, quâ domo es? Cui personatus Angelus respondit: Ex Israëlitis populo. Tobias iterum: *Quæ te, inquit, num viam nosti, quæ in Medos ducit? Ad quæ Angelus promptissimè: Hæc itinera, inquit, itinone crebra, mihi exactissimè nota & in ipsâ metropoli Medorum. Rages apud Gabelum tribulem nostrum hospitatus sum. Obsecro te, inquit Tobias, paucillum moræ tolera, dum hæc parenti meo nuntiem. Nuntiata omnia. Continuo senex pater accessit eum ad se rogavit. Nec cunctatus celestis juvenis seni sitens: *Gaudium, inquit, tibi sit semper. Vocem cum gemitu excipiens Tobias cæcus: Quæle, inquit, gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, & lumen cali non video? Illico solatium instillans Angelus: Forti animo esto, ait, in proximo est, ut à Deo curesis. Hic senex quarere, quod juveni nomen, quæ patria, quæ tribus, quæ familia sit, num filium in Medos ad Gabelum vellet ducere, mercedem non desaturam. Angelus promptissimè: *Ego, inquit, Azarias vocor, Anania Magni filius. Tuum verò filium ducam sanum, & reducam ad te. Ita in sponsonem hanc conventum, iter paratum, ac parentibus dictum, profectioi datum initium. Hic è pluribus, quæ dictione prosequenda forent, unum illud Angeli votum seligimus, gaudium sit tibi semper. Hoc loco explicandum an in rebus adversis & turbidis, an in lætu & mœnore seridè hilarescere possimus, & quâ tandem ratione hæc hilaritas excitanda.****

§. I.

Non absurdè quaeritur, num in serio lætu gaudere quis possit? Possè ajo, & quandoque etiam debere. Pluribus id rationibus docebo.

I. Apostoli hanc animi læticiam non imperassent, in rebus etiam adversis exhibendam, si ea non possit exhiberi. Atqui præcipiens Paulus: *Gaudete, inquit, in Domino semper, iterum dico gaudete. Quibus, obsecro, & quando nam*

In serio lætu gaudere quis potest, pluribus rationibus probatur: Prima. Philip. 4. 4.

quandōnam hæc dixit: Eo potissimum tempore, quo Christiani, ad quos scripsit, fortunis pæne omnibus pro-
 voluti ad quæstiones, & tormenta, ad lanienam & sup-
 plicia rapiabantur. Hos ipsos hoc ipso tempore jubet
Gaudere semper. Scivit utique Paulus, & verò etiam ex-
 pertus est ipse, quantis tunc injuriis, & ærumnis vexa-
 rentur Christiani, nihilominus jubet illos *Gaudere semper,*
 Eodem animo Jacobus jugem in adversis lætitiâ per-
 suasurus: *Omne gaudium, inquit, existimate fratres mei, cum
 in tentationes varias incideritis.* Severius hoc priori est im-
 perium. Nec enim eos tantum in adversis, sed ob adver-
 sa vult gaudere. Hoc ipsum & Petrus præcipiens: *Com-
 municantes, inquit, Christi passionibus gaudete.* Neque verò
 istud Domini Jesu discipuli epistolis solum & pro ca-
 thedra, sed reipsâ, & exemplis docuerunt. Tarcentis
 Paulus fame, siti, frigore confectus, catenis vincus, ter
 virgis cæsus, ter naufragus, semel lapidatus, periculis
 innumeris, expositus, calamitatibus & insidiis undequa-
 que cinctus, quotidie pæne mori coactus, nihilominus
 exultans gaudio: *Repletus sum, inquit, consolatione, supera-
 bundo gaudio in omni tribulatione nostra.* Et etiam, mihi
 credite, inter lacrymas gaudiis locus. Non ergo mire-
 mur Angelum dixisse, & pauperi, & cæco Tobia: *Gau-
 dium sit tibi semper.* Luculentè dixit Salomon: *Non contri-
 stabit iustum, quidquid ei acciderit.*

Jacob. cap. 1.
v. 2.

1. Petr. c. 4.
v. 13.

2. Cor. c. 7.
v. 4.

Tob. cap. 5.
v. 11.

Prov. c. 12.
v. 21.

Secunda.

Vita nostra
comœdia
& fabula
est.

Act. c. 6.
v. 41. & 42.

Tertia.

Animo læ-
to ad mor-

II. Subinde viatoribus totos dies plorante cælo in-
 cedendum in pluvii, vesperi vestes madidissimæ stil-
 lant, alii emutari non possunt; corpus friget, deest ho-
 spiritium, fames urget, panis deficit, nox subsistere cogit,
 animus pendet, quid faciat? Si quis animosior ex isto
 viatorum numero dicit: Eja, bono animo, fratres, quin
 canimus *Te Deum laudamus,* quin nostrum ipsi balneum
 ridemus? Ah, dicent ceteri, quàm frigidus & Sardonius
 est hic ritus, quàm intempestiva hilaritas! Sed, o boni
 viatores, confirmate animos, & actores cômicos cogi-
 rare: subinde illi lacrymas fundunt, quas fabula poscit,
 sed sub personâ ridetur intus lætissimi sunt. E diverso, in
 comœdiis nonnunquam convivâ celebrantur, fercula
 ponuntur, pocula ministrantur, sed plerunque satis lo-
 bria & sicca; lætitia, sed parum seria; intus quandoque
 moerent: Quid vita nostra, nisi comœdia & fabula?
 Multi ridere ac hârescere videntur: hilaritas est non so-
 lida, non seria; intus dolent & gemunt, occultis vulneri-
 bus carpuntur; alii lacrymas fundunt, quas nimirum ex-
 cit comœdia & instabiles rerum vices, sed intus solatiis
 pascuntur, Christum non tantum anteaambulonem &
 duce, sed & futurum muneratorem aspiciunt, nec un-
 quam in lectu tam acerbo sunt, quin animo dicant:
 Domine Jesu, hæc quidem amara sunt, & mihi lacry-
 mas excutunt, sed tui amore hæc libenter atque hilari-
 ter perferam, in te gaudebo semper. Non possit ista
 Christianus? Videte Apostolos, qui probris affecti, mi-
 nis onerati, virgis cæsi, ibant gaudentes à conspectu concilii,
 quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pa-
 ti. Omni autem die non cessabant in templo, & circa domos, do-
 centes & evangelizantes Christum Jesum. Supplicium vir-
 garum utique senserunt, sed amor Christi & supplicii
 causa gaudium illis pepererunt. Quod grave & acer-
 bum corpori, suave & jucundum est animo ac spiritui.

III. Inter mœrores & dolores gaudiis locum esse non
 nescierunt homines à disciplinâ Christianâ etiam alie-
 ni, quorum illud effatum erat: Sapiens vel in Phalaridis
 tauro dicit: Quàm hoc non curo, quàm mihi hoc suave!
 Nec defuerunt ei is, qui hoc non solum dicerent,
 sed & facerent. Ignem Mutius, paupertatem Fabricius,
 exilium Rutilius, venenum Socrates, dolium clavis ar-
 matum Regulus æquo & hilari animo tulerunt. Quod
 illi de hac animi generositate somniarunt, id per um-
 bram ostenderunt: At nostri Martyres istud reipsâ ex-
 hibuerunt.

Beatus Ignatius Antiochenus Pontifex, illustrissimus

A Martyr animo lætissimo ad bestias, certissimamque tem-
 portem properavit. Si in carnificinam, in patibulum,
 in rotam, in crucem ire fuisset iustus, ivisset paratissimus,
 si cibatum, si rogum, si scrobem serpentibus plenam
 subire iustus fuisset, lætissimus subisset. Hinc illæ voces
 exultantis: Utinam fruar bestiiis, quæ mihi sunt præpa-
 rata, quas & oro mihi veloces esse ad interitum, & alii-
 ci ad comedendum me, ne, sicut & aliorum martyrum,
 non audeant corpus attingere. Quod si venire nolue-
 rint, ego vim faciam, ego me urgebo ut devoret. Ignis,
 crux, bestia, contractio ossium, membrorum divisio, &
 totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in
 me veniant, ut tantum Christo fruar. Generosæ voces,
 animosè ritu excipientis mortem.

Ita Marcus & Marcellianus fratres patriâ Romani,
 hoc uno nomine, quia Christiani, ad stipitem ligati, pe-
 des clavis confixi, à Fabiano duce diis facere iussi: Nun-
 quam, aiebant, tam jucundè epulari sumus, quàm hæc
 hilariter Domini Jesu causâ perferimus; cuius amore
 jam fixi esse cœpimus. Utinam nos tam diu relinquant in
 his tormentis, quam diu erimus in vivis. Ita diem, no-
 ctêmque inter supplicia Deo cantantes, telis denique
 confossis, astris, palmisque sunt potiti.

Agatha Catanensis virago, ad carcerem & tormenta
 vêtus ad epulas invitata lætissimè ibat, Hac fronte, hæc
 animi hilaritate multa millia beatorum martyrum car-
 nificinas tripudians adierunt. Hic sanè non somnium,
 non umbra, sed res ipsâ, inter cruciatu erechtissimâ læ-
 titiâ sese spectandam dedit.

S. II.

IV. Homines pagani & artifices mechanici tunc
 læpe lætissimi sunt, cum gravissimos labores
 obeunt. In agros, obsecro, ad segetes prodeambulemus,
 & spectemus messorum. Hi à summo mane in serum us-
 que vesperem in opere continuo, corpore incurvato
 perseverant, urentem tot horis solem tolerant, vix un-
 quam manibus otiosam falcem emittunt, tot manipu-
 los succidunt & ligant, lassitudine se conficiunt, & mul-
 to sudore. Experitur hæc delicatior quis otiosus, vel ad
 horæ partem, mox falcem velur lampadem triadet alieci.
 At verò homines rusticani in opere tam multi sudoris
 sunt lætissimi. Ita Martyres Christi, ita tranquillæ men-
 tis Christiani, gravia quidem & acerba ferunt, & ta-
 men læti sunt, sicut qui lætantur in messe, dixit Isaias, &
 sicut exultant victores captâ prædâ, quando dividunt spolia.
 Sicut autem villici æstate apricissimo die, flagrantissimo
 sole laboribus sese conterunt, ita hieme in horreis statim
 totos dies, & messem exterunt, triturrâque conficiunt,
 & tamen læti sunt, etsi cibus vilis & crassus, jus solis ce-
 pis oculatum, olus non unctum, nonnunquam cum
 Apollo ridet, & mensa lautior hydropemmata, aut col-
 liphia frixa cibus valentissimus. Subinde, cum lautissi-
 mè vivitur, vaccini lactis alveus mensam coronat; inte-
 rim dum malè cenant, dum labores gravissimos conti-
 nuant, lætari tamen non cessant messem ad flagellum,
 ad triturrâ devenisse: ita homo verè patiens, tamesi
 pluribus ærumnis exerceatur, ille tamen non sine gau-
 dio: Hæc, inquit, mea messis, hæc tritura mea est, nulli
 parcendum operæ, nulli sudori. Adversus omnia fortunæ
 fulmina clypeus septemplex validissimus est lætus mos est
 animus; nec est, quod magis mitiget tempora triturrâ
 quàm animi sereni lætitia; altero tanto lævior est afflic-
 tio, quæ lætum sortitur animum. Eja ergo, miserias
 humanas, & quidquid tolerandum venit, tranquillè ac ruzæ
 quæ hilarem amat crucis gestatorem. Calamitatem jam
 pæne vici, quisquis eam hilariter perferre cœpit.

Militia dux Gedeon adversus Madianitas victoriam
 illustrissimam obtinuit admirando stratagemate. Tre-
 centos non tam milites, quàm tubicines in prælium ar-
 mavit

mauit hoc ritu : Cuius militum unâ manu tubam, alterâ lagenam fictilem cum ardente abditâ face dedit præferendam. Sic armatos in tres centurias divisit, & unâ præcepit : *Quidquid me facere videritis, & hoc & vos facite; me tubam inflante, & vos tubâ clangite, ac simul conclamate: Domino, & Gedeoni.* Hoc paratû Madianitarum castra tribus locis aggressus bellicum cœpit canere, mox omnes classicum canentes, colliserunt lagenas, extulerunt faces, & voce unâ conclamarunt : *Gladus Domini, & Gedeonis.* Continuo tantus terror castra hostilia invasit, ut hostes luporum instar ululantes in fugam præcipitem effusi, mutuâ se cæde truncarent. Victoria prorsus nobilissima, gaudium Israëlis maximum. Sed quibus sumptibus, quanto sanguine stetit hæc victoria? trecenis solum hydriis, totidemque facibus, quarum illâ frangendâ, istæ fuerant comburendæ. Ita vera patientia in lætû & mœrore, inter ipsas lacrymas, inter ipsos dolores solet gaudere; sola est testarum & facium jactura; ærumnis corpus atteritur, laboribus frangitur, & exhaustur, facultates minuuntur, morbi & dolores graviter sentiuntur. Quid tum? num ideo omne gaudium ex animo proferendum? Est etiam in afflictione summa gaudii locus. Quod è verbis Domini luculentum. Ad gaudium & exultationem excitans Christus: *Cum, inquit, maledixerit vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum adversum vos, mentientes propter me, gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis.* Calumniæ profectò & probra, contumeliæ & maledicta supra modum affligunt; nihilominus cum his configimur, gaudere jubemur & exultare. Neque verò Christus præcipit, quod fieri non possit. Ergo gaudere in lætû & possumus & debemus. Sed quomodo?

§. III.

SIDEUS & homo conjungant vires, res hæc facilissima est; amicum Deus agit fidelissimum, modò hominem non habeat inimicum; Deus animum jacentem excitat, solatia instillat, spe præmii confirmat, dat siceram merentem, a mariori pharmaco addit faccarum, uti pharmaco popola solent. Expertus hoc David: *Secundum multitudinem, inquit, dolorum meorum in corde meo, consolationes tue lætificaverunt animam meam.* Fit nonnunquam, ut heus nobilis obliquo oculos in famulitii mensam flectat & unâ meminerit querelas ad se delatas, cerevisiam esse acidam, ferinam putidam & verminosam, panem mucidum; de suâ igitur mensâ cantharum vini, & cuilibet quadram panis dominici mittit: illi amplas agunt gratias, lætique ac hilares refectiunculam herilem conficiunt, ac suavibus modis acceptos se credunt; tum quia Domini benevolentiam sentiunt, tum etiam quia vinum suâ indole jucundum bibunt. Videte, obsecro, hos homines ad acerbum & accensum zythum festivè & ameniter cenant, quia vinum gustant, quod domini gratia submisit. Ita planè Deus cum servulis suis liberalissimè agit, recreat, solatur, animos auget, hilarem alacritatem dilargitur. Hinc Paulus alacerrimus in adversis & erectissimus: *Benedictus Deus, inquit, & pater Domini nostri Jesu Christi, pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostrâ, ut possumus & ipsi consolari eos, qui in omni pressurâ sunt; per exhortationem, quâ exhortamur & ipsi à Deo: quoniam sicut abundant passionibus Christi in nobis, ita & per Christum abundat consolatio nostrâ.* Ergo Deus mæstos ad eò exhilarat, ut in afflictione magis affligi cupiant, & tanto sibi magis gratulentur, quanto magis affliguntur. Hinc audent dicere. Amplius, Domine, amplius. Hæc hilaris sanctaque alacritas ita illos in divinâ voluntate firmat, ut eorum quisque cum Paulo dicat: *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo.*

Tom. II.

A Divinis hæc in re auxiliis suam jungat opellam homo, & curas, metum, angores, quantum potest, animo pellat hæc geminâ cogitatione. i. Deo sic sum, sic placuit Deo, ita Deus voluit: quid obluget ego decretis divinis? 2. Etsi ego hanc rerum jacturam fecerim, hoc damnum pallus sum, licet his ærumnis jam premar, nihilominus cælum mihi patet, imò celerius & tutius hæc viâ illic penetravero. Hæc duplex cogitatio in corde etiam amarissimo mel optimum est. Deus hoc permittit, Deus istud vult: hoc beatitudinem non minuit, sed auget. Nunquid non puella chorearum amantissima, si malo casu pede claudicet, chirurgo animos addens, Ure, inquit, & seca, hæc parum curo, modò ad choreas liceat redire. Et Christianus non æquè animosus dicat Deo: Ure, mi Deus, & seca: infestet morbus, vexet paupertas, invidia exercent, injuriæ conturbent, omnis in me calamitas conspiret, parum hæc moror, modò ad cælum liceat pervenire. Subinde infans am ærbum clamat & plorat ut cultro confixus videatur; sed monstra ei pomum, aut aliud quidpiam charum, mox sere desinet: cum mœrores & angores nos turbant, modò cælum & æternas delicias serid cogitemus, mœror & angor omnis remittet. Ea subinde tempora sunt, quibus dicere possumus: Nunquam melius. Lamentatus Abacuc vates: *Ficus, inquit, non florebit, & non erit germen in vineis; mentietur opus olive, & arua non afferent cibum; abscondetur de ovili pecus, & non erit armentum in præsepibus. Segetes jugulabit grando, arbores pruina & gelu interficiet, pecus omne mortalitas auferet, vacua mœrebunt stabula, deerunt agris semina; panem, carnes frustra expectet mensa. Pejus nunquam, sed & nunquam melius, nam addit vates: Ego autem in Domino gaudebo & exultabo in Deo Jesu meo, Deus Dominus fortitudo mea, & pognet pedes meos quasi cæcorum, & super excelsa mea deducet me victor in psalmis canentem.* Licet mala illa omnia in me unum irruant, ego tamen lætus & hilaris cantabo.

C Apollo Abbas, Rufinus & Palladio testibus quingentos monachos curæ suæ committos habuit; omnes mirè læti erant. Si quis aliquantulum mœstior visus, mox interrogabatur quid agrimonie sentiret? Quod si ille dolorem dissimularet, aut tegetet, mox Abbas pectus manu palpans dicere solebat: Hic ulcus est, in corde latet. Exhortationes suas omnes Apollo ita instillabat, ut identidem commendaret istud: Non oportet iis ullam prorsus inesse tristitiam, quibus est salus in Deo, & spes in calorum regno. Æternitatis expectationem habemus, cur non omni exultatione lætemur? En hic nostrum illud geminum: Deus hoc vult, & multa pati beatitudinon non officit.

D Ludovicus Granata memorat fuisse virum religiosum, qui licet rebus omnibus urgeretur, ore tamen residente dicere solebat: Bonum, quod expecto, tam est immensum, ut omne supplicium & omne tormentum mihi vertatur in gaudium. Ad hanc animi lætitiâ erigens Christus: *Gaudete, inquit, quod nomina vestra scripta sunt in cælis.* Etiam si nomen vestrum ex omnibus omnino libris eradatur, & affigatur patibulo, insuper vos ipsi in idem atrollamini, etiam si in ardentem rogam rapiamini, gaudete. At, ô mi Domine, bonis omnibus exuti sumus. Nihilominus gaudete. Amatorum & patronorum optimi sunt mortui. Vos tamen gaudete. Extremè affligimur; Gaudete, ajo. Combustæ sunt ædes nostræ, mendici sumus; Gaudete; comburi non potest cælum. Agrimoniâ cor tabescit. At ego dico vobis, gaudete, nomina vestra scripta sunt in cælis; hæc scripturam nulla manus, vis nulla, nullus ignis poterit abolere. Æternitatis expectationem habemus, cur non omni exultatione lætemur ô Christiani, gaudium vobis sit semper. Hoc verum animi gaudium futuri gaudii gustulus est & exordium.

Ggg 1.

CAPVT